

Ekspertutvalget for klimavennlige investeringer
Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo

Vår referanse: bjh
Deres referanse: mkgo
18. mars 2022

Vi vil få takke for muligheten til å komme med innspill til ekspertutvalget.

I mandatet pekes det på at «den overordnede føringen for utvalget er å fremme størst mulig samlet verdiskaping i norsk økonomi innenfor bærekraftige rammer og å nå våre klimamål på en mest mulig effektiv måte. Utvalget skal vurdere om dagens samlede rammevilkår, herunder finansmarksregulering, offentlige engasjement, samt andre sentrale virkemidler som EUs klimavotesystem, statlige støtteordninger og risikoavlastning, avtaler og direkte reguleringer bidrar til et velfungerende marked med tilstrekkelig tilgang til kapital for samfunnsøkonomisk lønnsomme klimavennlige investeringer og verdikjeder basert på fornybare ressurser over hele landet.».

Equinor lanserer i disse dager en energiomstillingsplan for hele selskapet, med konkrete mål om utslippskutt og vekst i fornybar energi og lavkarbonløsninger på kort, mellomlang (2030) og lang sikt (2050). Energiomstillingsplanen tydeliggjør hvordan konkrete forretningsaktiviteter og kapitalallokering ligger til grunn for selskapets vei mot netto nullutslipp i 2050.

Equinor har også laget en egen skisse over muligheter for industriell utvikling in Norge – «Norway Energy Hub» - som ble lansert høsten 2021. Med utgangspunkt i dette ønsker Equinor å spille inn vår skisse til en industriell plan for energinasjonen Norge. Vi ser et tydelig potensial for at Norge skal kunne skape nye og videreutvikle lønnsomme industriarbeidsplasser innenfor nye grønne verdikjeder, og styrke sin eksportindustri. I tillegg ønsker vi også å gi innspill til det som går på EUs taksonomi.

«Norway Energy Hub» er en invitasjon til samarbeid om og konkretisering av hva som skal til for å skape nye grønne verdikjeder og videreutvikle Norges posisjon som energinasjon med utgangspunkt i norske energiressurser, kompetanse og kapital. Planen legger til rette for samarbeid mellom norske selskaper, staten og andre organisasjoner, slik at vi sammen tar det neste og avgjørende steget i å omstille Norge, skape arbeidsplasser, verdier og velferd. Dette må skje gjennom åpenhet og konkurranse. Vi tror at dette vil treffe bredden av hva utvalget skal se på.

«Norway Energy Hub» bygger på en bredt forankret politisk ambisjon i Norge om langsiktig verdiskaping fra norske energiressurser, og på politikken som er skissert i Klimaplanen som ble behandlet i Stortinget våren 2021, stortingsmeldingen «Energi for arbeid» og i NHO og LOs felles energi- og industripolitiske plattform.

«Norway Energy Hub» legger til grunn at vi skal nå de norske klimaambisjonene, og at vi i fellesskap bygger på,

videreutvikler og bevarer norsk kompetanse, norske arbeidsplasser i energibedriftene og i leverandørkjedene. Industrien som utvikles kan og vil bidra til å redusere utslipp også i andre deler av verden og levere stabil tilgang på stadig mer fornybar energi.

Industrialisere, kommersialisere og oppskalere

Vi legger til grunn at vi fortsatt skal skape verdier på norsk sokkel. Equinor vil sammen med partnerne de neste årene investere ~75 milliarder for å reduseres utslipp i hht Stortingets forventning. Videre verdiskaping må skje innenfor rammene av klimapolitikken og både produksjon og produkter må avkarboniseres. Verdiskapingen fra olje og gassproduksjonen er grunnlaget for investeringene fremover.

Industriplanen legger til rette for å industrialisere havvind. Det betyr at man kan:

- Treffer investeringsbeslutninger for utbygging av totalt 10 GW havvind (6,5 GW bunnfast og 3,5 GW flytende) som vil komme i drift i perioden 2030-2035.
- Dette vil gi tilgang på ca. 45 TWh frem mot 2035. Det tilsvarer ca. fire ganger så mye som er nødvendig for elektrifisering av sokkelen i samme periode.
- Sikre norske leverandører et tidlig og forutsigbart hjemmemarked. Dette gjelder spesielt for flytende havvind, og gjennom det posisjonere leverandørene for deltakelse i et globalt marked
- Gjennom teknologiforbedringer bringe kostnadene for kraft fra flytende havvind ned til forventet markedspris i slutten av perioden og dermed sikre en konkurransedyktig ny kilde til fornybar kraft for å dekke fremtidige behov i Norge.
- Etablere bunnfaste havvindprosjekter som vil gjøre mer kraft tilgjengelig i Norge, og bidra til lønnsom krafteksport til Europa.
- Identifisere nye områder for flytende havvind slik at fremtidige utbygginger vil avhjelpe kraftsituasjonen og behovet for overføringslinjer på land, samt bidra til å dekke en stor andel av et økt kraftbehov som følge av økt elektrifisering av samfunnet.

Equinor mener at transport og lagring av CO2 vil være en kommersiell tjeneste innen 2030. For at det skal kunne skje, må Norge:

- Etablere et system for ordinære lisenstildelinger for CO2 lagring og legge til rette for 10-15 nye lisenser for CO2-lagring på norsk sokkel. Dette muliggjør en stegvis økning i CO2-lagringskapasitet på norsk sokkel opp til 40 millioner tonn per år innen 2035. 40 millioner tonn er vesentlig mer enn forventede CO2-utslipp i Norge i 2035.
- Gjøre CO2-lagring tilgjengelig for norske og europeiske industribedrifter slik at utslippsmålene kan nås.
- Stimulere norsk og europeisk industri til å fange CO2 i sine verdikjeder.

For hydrogen vil det være nødvendig å oppskalere produksjon og bygge markeder parallelt. Det vil kreve at Norge:

- Bidrar til en gradvis og samtidig utbygging av marked og produksjonskapasitet.
- Sikre kostnadseffektive løsninger, både for produksjonsanlegg og for infrastruktur som trykker markedsadgang.
- Ta det første steget på 2 GW kapasitet for hydrogenproduksjon fra naturgass, med en gradvis økning til en kapasitet på 10 GW i 2040.
- Supplere lavutslippshydrogen med grønt hydrogen, og gjennom det utnytte etablert infrastruktur.

Store investeringer er nødvendig

En industriell plan er et forpliktende bidrag til at Norge kan nå sine klimamål. Planen viser hva som skal til for å oppnå de målene og ambisjonen Norge har. Planen kan utløse investeringer på anslagsvis 350 milliarder kroner i perioden 2025-2035. Equinor ser for seg å investere anslagsvis 100 milliarder. 250 milliarder vil måtte komme fra andre private investorer.

Teknologiene og markedene for disse verdikjedene har en varierende grad av modenhet. For å utløse investeringene er det derfor nødvendig med statlig risikoavlastning. Norge har mulighet til å la CO2-avgiften virke to ganger, først gjennom å sørge for kutt i utslipp, deretter ved å bidra til å finansiere oppbyggingen av nye verdikjeder som både senker utslippene i Norge, men også som bidrar med globale løsninger. CO2-avgiften har gjennom 30 år bidratt til å redusere utslippene på norsk sokkel. Nå kan inntektene fra avgiften brukes til å finansiere energiomstillingene i og av Norge. I Klimaplanen er det forutsatt at økningen i CO2-avgift skal brukes til klimatiltak og omstilling.

Fram til 2030 vil de feltene Equinor opererer på norsk sokkel innbetale totalt ca. 60 milliarder i CO2-avgift til staten. Dette beløpet stiger til ca. 85 milliarder innen 2035. Til sammenlikning mener Equinor er det behov for risikoavlastning på 50-60 milliarder kroner for å utløse investeringer på 350 milliarder som skissert i «Norway Energy Hub».

En plan for Norge

Planen vil bidra til at Norge kan levere stabil tilgang på stadig mer fornybar energi, og derigjennom bidra til å redusere utslipp i andre deler av verden. For å realisere en slik plan er det nødvendig å få plass et system for risikoavlastning. Hvordan et slikt system blir utformet har ikke Equinor tatt stilling til, men det er viktig med tilstrekkelig fleksibilitet i mekanismene for å legge til rette for verdikjeder som har forskjellige behov og modenhet. Mekanismene må sikre åpenhet og konkurransen som motiverer til kostnadsreduksjoner og markedsutvikling, i den hensikt å akselerere utviklingen og redusere kostandene for samfunnet. Det er også avgjørende at Norge styrker arbeidet mot EU for å sikre markedsadgang og oppbygging av nødvendige markeder, spesielt knyttet til CCS, hydrogen og hybridnett for havvind.

Samlet vil investeringene sikre tusenvis av arbeidsplasser i gjennomføringsfasen, og skape langsiktige og lønnsomme arbeidsplasser for tiår fremover.

- En CCS-industri med 40 millioner tonns kapasitet for transport og lagring vil skape 1000+ arbeidsplasser i utbyggingsfasen og 2-300 faste arbeidsplasser når dette er i operasjon.
- En havvindindustri med global konkurransekraft vil ifølge felles energi- og industripolitisk plattform laget av NHO og LO kunne gi et potensial for nærmere 50 000 arbeidsplasser i 2050¹.
- Hydrogen har et betydelig potensial som landbasert industri. Frem mot 2040 vil dette i utbyggingsfasen kunne skape titusener av årsverk og gi 1000-2000 arbeidsplasser i operasjonsfasen.

Så oppsummert mener vi at statens viktigste rolle for å realisere planen er å legge til rette for langsiktige og forutsigbare rammebetingelser for de nye verdikjedene. For at dette skal skje anbefaler vi at:

- Det kommer på plass et system for risikoavlastning i oppbyggingen av de nye verdikjedene.
- Støttemekanismene har nødvendig fleksibilitet slik at støtten kan tilpasses modenheten i verdikjedene.
- Norsk myndigheter etablerer en omforent strategi for engasjement mot EU for å skape nødvendige markeder.
- I tillegg er det behov for en del spesifikke politiske beslutninger for å legge til rette for utviklingen for de tre verdikjedene knyttet til areal, infrastruktur og utredningsprosesser.
- Regjeringen, med innspill fra næringene, må utvikle et forvaltningssystem som forvalter sameksistensen på norsk sokkel.

Innspill på EUs taksonomi

Equinor har forpliktet seg til å kutte utslipp fra produksjonen av olje og gass. Equinors ambisjon er å redusere klimagassutslippene fra driften (scope 1 og 2) med 50 prosent innen 2030, sammenliknet med 2015. Vi sikter mot

¹ https://www.nho.no/contentassets/67d09fd17be24b91be4c05147e8d4d20/rapport-felles-energi--og-industripolitisk-plattform_print- v255.pdf

at 90 % av ambisjonen realiseres gjennom absolutte utslippskutt. Den nye ambisjonen er i tråd med Parisavtalen og målet om å begrense global oppvarming til 1,5 grader. Dette vil kreve mye av Equinor og må skje i et nært samarbeid med industri, myndigheter og leverandører. Equinor har også satt mål om netto nullutslipp langs hele verdikjeden (scope 1, 2 og 3) innen 2050, og som delmål skal netto karbonintensitet (utslipp per produsert energienhet) reduseres med 20% innen 2030 og 40% innen 2035. Vi forventer at over halvparten av nye investeringer (årlig capex) vil gå til investeringer i fornybar energi og lavkarbonløsninger innen 2030, og selskapet har som ambisjon å vokse i fornybart til 12-16 GW innen 2030. Disse målene og aktivitetene som støtter opp under målene er nærmere beskrevet i vår energiomstillingsplan.

Vi ser det derfor som positivt at taksonomien bidrar med åpenhet og et felles rammeverk som kan bidra til bedre og informerte diskusjoner om miljømessig bærekraft. Samtidig ser vi at klassifiseringen har noen konsekvenser som vi mener utvalget bør være oppmerksomme på. Vi ser det som viktig at rapportering bidrar til gode incentiver til å kutte utslipp i sektorer som for eksempel olje og gass. Tiltak som reduserer CO₂-utslipp, inklusive elektrifisering til havs og transport av olje og gass er ikke omfattet av taksonomien².

Vennlig hilsen,

Jannik Lindbæk

Konserndirektør for kommunikasjon

² <https://www.equinor.com/en/investors/annual-reports.html>